

Dosarul nr. 2rh-19/22
2-20112874-01-2rh-14022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: E. Galușceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cotruță, V. Cotorobai, I. Țurcan)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: S. Filincova, G. Stratulat, D. Mardari, M. Pitic, V. Burduh)

ÎNCHEIERE

19 iulie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Aliona Donos
Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând cererea de revizuire declarată de ÎS “Calea Ferată din Moldova”,
în cauza civilă, intentată la la cererea de chemare în judecată depusă de
Comitetul Sindical al Depoului Principal de Locomotive or. Chișinău în interesele
salariaților membrii de sindicat Gutovskaia Ilona, Hmeliuc Olga, Buga Nicolae,
Ojoga Vitali, Piscop Elena, Palca Eugenia, Berșadschii Evghenii, Tatarciuc Vladimir,
Surucianu Elena, Pleșca Tudor, Siculțan Ion, Leașco Leontii, Chitoroagă Sergiu,
Gheneralov Igor, Pedus Valerii, Pleșca Gheorghe, Dreapocenco Vladimir, Mihail
Valerii, Panuș Ivan, Culic Dmitri, Cebanu Vladimir, Cersac Ion, Pleșca Ion, Caruntu
Gheorghe, Chitoroaga Ion, Fedorișcev Veaceslav, Dorogan Ivan, Condratenco
Mihail, Boboc Evgheni, Rîbac Ivan, Gojin Grigorii, Semijenco Iurii, Codreanu
Andrei, Vechiu Mihail, Rodzin Vladimir, Caluian Mihail, Dobrjinscaia Nelli, Cibizov
Alexandr, Racovița Ion, Cerempei Vasile, Basoc Ina, Bostan Grigore, Melnic
Nicolai, Poleafîchina Valentina, Griceaniuc Mihail, Diaconescu Gheorghe, Bejenari
Anatolie, Sasu Vitalie, Scripnic Vitali, Toporeț Aliona, Barbacaru Tatiana, Rusu
Nicolae, Condrățchii Anatolii, Crijanovschi Nicolai, Covaliov Fiodor, Ahmetov
Ruslan, Ceban Maria, Ciubotaru Tatiana, Roșca Lilia, Gonciar Ala, Dubeniuc
Andrei, Ceban Ion, Albot Alla, Țurcan Liubovi, Novojilov Serghei, Cebotari Iurie,
Bradescu Raisa, Brăguță Sergiu, Bas Mihail, Galea Eleonora, Balica Ana, Iorgu
Nadejda, Iepuraș Valentina, Cebotari Maria, Balica Maria, Cebanu Elena, Gherman
Victor, Dmitrenko Artiom, Ceban Anatolie, Soltan Iurie, Culbaba Igor, Matcovschi
Igor, Razorionov Mihail, Bolun Nicolae, Stucalo Victor, Gudumac Liudmila, Bojac
Ana, Kiper Marina, Rotari Galina, Viscun Tatiana, Nica Albina, Hadîrcă Eugenia,
Șeremetieva Valentina, Trocinel Valeriu către ÎS “Calea Ferată din Moldova” cu

privire la recalcularea salariului, încasarea datoriilor restante și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2022, prin care s-a admis recursul declarat de Comitetul Sindical al Depoului Principal de Locomotive Principal or. Chișinău, prin intermediul avocatului Lvovschi Mihail, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022 și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 25 iunie 2021,

c o n s t a t ă :

La 14 septembrie 2020, Comitetul Sindical al Depoului Principal de Locomotive or. Chișinău s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în interesele salariaților, membri de sindicat, Gutovskaia Ilona, Hmeliuc Olga, Buga Nicolae, Ojoga Vitali, Piscop Elena, Palca Eugenia, Berșadschii Evghenii, Tatarciuc Vladimir, Surucianu Elena, Pleșca Tudor, Siculțan Ion, Leașco Leontii, Chitoroagă Sergiu, Gheorghiev Igor, Pedus Valerii, Pleșca Gheorghe, Dreapocenco Vladimir, Mihaileț Valerii, Panuș Ivan, Culic Dmitri, Cebanu Vladimir, Cersac Ion, Pleșca Ion, Caruntu Gheorghe, Chitoroaga Ion, Fedorișcev Veaceslav, Dorogan Ivan, Condratenco Mihail, Boboc Evgheni, Rîbac Ivan, Gojin Grigorii, Semijenco Iurii, Codreanu Andrei, Vechiu Mihail, Rodzin Vladimir, Caluian Mihail, Dobrjinscaia Nelli, Cibizov Alexandr, Racovița Ion, Cerempei Vasile, Basoc Ina, Bostan Grigore, Melnic Nicolai, Poleatîchina Valentina, Griceaniuc Mihail, Diaconescu Gheorghe, Bejenari Anatolie, Sasu Vitalie, Scripnic Vitali, Toporeț Aliona, Barbacaru Tatiana, Rusu Nicolae, Condrățchii Anatolii, Crijanovschi Nicolai, Covaliov Fiodor, Ahmetov Ruslan, Ceban Maria, Ciubotaru Tatiana, Roșca Lilia, Gonciar Ala, Dubeniuc Andrei, Ceban Ion, Albot Alla, Țurcan Liubovi, Novojilov Serghei, Cebotari Iurie, Bradescu Raisa, Brăguță Sergiu, Bas Mihail, Galea Eleonora, Balica Ana, Iorgu Nadejda, Iepuraș Valentina, Cebotari Maria, Balica Maria, Cebanu Elena, Gherman Victor, Dmitrenko Artiom, Ceban Anatolie, Soltan Iurie, Culbaba Igor, Matcovschi Igor, Razorionov Mihail, Bolun Nicolae, Stucalo Victor, Gudumac Liudmila, Bojac Ana, Kiper Marina, Rotari Galina, Viscun Tatiana, Nica Albina, Hadîrcă Eugenia, Șeremetieva Valentina, Trocinel Valeriu către ÎS “Calea Ferată din Moldova”, solicitând:

- obligarea pârâtului să recalculeze salariul de funcție (tarifar) lunar al reclamantilor salariați sus-menționați în mărime egală cel puțin cu salariul pentru prima categorie de calificare în sectorul real, începând cu data de 28 iulie 2017 și până la pronunțarea hotărârii;

- încasarea de la pârât în beneficiul reclamantilor salariați sus-menționați a restanțelor salariale recalculat și indexate, ținând cont și de sporurile prevăzute de contractul colectiv de muncă și de timpul de muncă efectiv lucrat începând cu data de 28 iulie 2017 și până la pronunțarea hotărârii;

- încasarea de la pârât în beneficiul Comitetului Sindical al Depoului de Locomotive Principal or. Chișinău a sumei de 7000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică calificată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că s-a adresat cu prezenta acțiune în temeiul prevederilor art. 73 din Codul de procedură civilă, în interesul și numele reclamantilor - persoane fizice, salariați ai ÎS „Calea Ferată din Moldova” și membri ai Comitetului Sindical al Depoului de Locomotive Principal or. Chișinău, deoarece pârâta nu respectă achitarea salariului pentru munca prestată în mărimea minimă stabilită de legislația în vigoare.

Comitetul Sindical al Depoului de Locomotive Principal or. Chișinău este o organizație sindicală primară, membră a Federației Sindicale a Feroviarilor din Republica Moldova, având calitatea de persoană juridică în temeiul Statutului acesteia.

Începând cu anul 2017 și până în prezent, angajatorul, nu a efectuat ajustarea salariului de funcție (tarifar) lunar în mărime de cel puțin egal cu salariul pentru prima categorie de calificare în sectorul real, neținând cont de adresările reclamantilor în acest sens, precum și de prescripțiile Inspectoratului de Stat al Muncii.

În temeiul art.131 din Codul muncii, orice salariat are dreptul la un salariu minim garantat, care reprezintă mărimea minimă a retribuției stabilită de către stat, sub nivelul căreia angajatorul nu este în drept să plătească pentru norma de muncă pe lună sau pe ora îndeplinită de salariat, în care nu se includ adaosurile, sporurile, plățile de stimulare și compensare, care este obligatoriu pentru toți angajatorii persoane juridice sau fizice care utilizează munca salariată, indiferent de tipul de proprietate și formă juridică de organizare.

Acest quantum nu poate fi diminuat nici prin contract colectiv de muncă, nici prin contractul individual de muncă.

Potrivit prevederilor art. 14 alin. (4) din Legea salarizării nr. 847 din 17 noiembrie 2002, quantumul minim garantat al salariului în sectorul real servește drept bază pentru diferențierea salariilor de funcție, salariilor tarifare în raport cu calificarea, gradul de pregătire profesională și de competență a salariatului, precum se de gradul de răspundere, pe care le implică funcțiile.

Reclamantul a indicat că pârâta nu era în drept de a stabili arbitrar salariul tarifar mai mic decât salariul minim garantat de stat.

Astfel, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 242 din 26 aprilie 2017, începând cu data de 01 mai 2017, quantumul minim garantat al salariului în sectorul real a fost stabilit în mărime de 14,09 lei pe oră sau 2380 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 396 din 25 aprilie 2018, începând cu data de 01 mai 2018, quantumul minim garantat al salariului în sectorul real a fost stabilit în mărime de 15,44 lei pe oră sau 2610 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 232 din 24 aprilie 2019, începând cu data de 01 mai 2019, quantumul minim garantat al salariului în sectorul real a fost stabilit în mărime de 16,42 lei pe oră sau 2775 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună.

Astfel, angajatorul înregistrează față de reclamantii salariați o restanță la plata drepturilor salariale rezultată atât din diferența dintre salariul minim prevăzut de

legislație și salariile achitate de facto, cât și la plata sporurilor la salariu prevăzute de contractul colectiv de muncă, care se calculează în mărime procentuală din salariul tarifar lunar.

Comitetul Sindical al Depoului de Locomotive Principal or. Chișinău a solicitat obligarea pârâtei să recalculeze salariul de funcție (tarifar) lunar al reclamanților salariați menționați în mărime de cel puțin egal cu salariul pentru prima categorie de calificare în sectorul real începând cu data de 28 iulie 2017 și până la pronunțarea hotărârii, încasarea de la pârâtă în beneficiul reclamanților salariați menționați a restanțelor salariale recalculat și indexate, ținând cont și de sporurile prevăzute de contractual colectiv de muncă și de timpul de muncă efectiv lucrat începând cu data de 28 iulie 2017 și până la pronunțarea hotărârii, încasarea de la pârâtă în beneficiul Comitetului Sindical al Depoului de Locomotive Principal or. Chișinău a sumei de 7000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică calificată.

La 21 decembrie 2020, în cadrul ședinței de judecată, Comitetul Sindical al Depoului de Locomotive Principal or. Chișinău, prin intermediul avocatului Lvovschi Mihail, și-a concretizat cerințele din acțiune, solicitând în final:

- obligarea pârâtei să recalculeze salariul de funcție (tarifar) lunar al reclamanților salariați sus-menționați în mărime de cel puțin egal cu salariul pentru prima categorie de calificare în sectorul real începând cu data de 15 septembrie 2017 și până la pronunțarea hotărârii;

- încasarea de la pârâtă în beneficiul reclamanților salariați sus-menționați a restanțelor salariale recalculat și indexate, ținând cont și de sporurile prevăzute de contractual colectiv de muncă și de timpul de muncă efectiv lucrat, începând cu data de 15 septembrie 2017 și până la pronunțarea hotărârii;

- încasarea de la pârâtă în beneficiul Comitetului Sindical al Depoului de Locomotive Principal or. Chișinău a sumei de 7000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică calificată.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 25 iunie 2021, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a obligat Întreprinderea de Stat "Calea Ferată din Moldova" să le recalculeze lui Gutovskaia Ilona, Hmeliuc Olga, Buga Nicolae, Ojoga Vitali, Piscop Elena, Palca Eugenia, Berșadschii Evghenii, Tatarciuc Vladimir, Surucianu Elena, Pleșca Tudor, Siculțan Ion, Leășco Leontii, Chitoroagă Sergiu, Gheorghiev Igor, Pedus Valerii, Pleșca Gheorghe, Dreapocenco Vladimir, Mihaileț Valerii, Panuș Ivan, Culic Dmitri, Cebanu Vladimir, Cersac Ion, Pleșca Ion, Caruntu Gheorghe, Chitoroaga Ion, Fedorișcev Veaceslav, Dorogan Ivan, Condratenco Mihail, Boboc Evgheni, Rîbac Ivan, Gojin Grigorii, Semijenco Iurii, Codreanu Andrei, Vechiu Mihail, Rodzin Vladimir, Caluian Mihail, Dobrjinscaia Nelli, Cibizov Alexandr, Racovița Ion, Cerempei Vasile, Basoc Ina, Bostan Grigore, Melnic Nicolai, Poleatichina Valentina, Griceaniuc Mihail, Diaconescu Gheorghe, Bejenari Anatolie, Sasu Vitalie, Scripnic Vitali, Toporeț Aliona, Barbacaru Tatiana, Rusu Nicolae, Condrățchii Anatoiei, Crijanovschi Nicolai, Covaliov Fiodor, Ahmetov Ruslan, Ceban Maria, Ciubotaru Tatiana, Roșca Lilia, Gonciar Ala, Dubeniuc Andrei, Ceban Ion, Albot Alla, Țurcan Liubovi, Novojilov Serghei, Cebotari Iurie, Bradescu Raisa, Brăguță Sergiu, Bas Mihail, Galea Eleonora, Balica Ana, Iorgu Nadejda, Iepuraș

Valentina, Cebotari Maria, Balica Maria, Cebanu Elena, Gherman Victor, Dmitrenko Artiom, Ceban Anatolie, Soltan Iurie, Culbaba Igor, Matcovschii Igor, Razorionov Mihail, Bolun Nicolae, Stucalo Victor, Gudumac Liudmila, Bojac Ana, Kiper Marina, Rotari Galina, Viscun Tatiana, Nica Albina, Hadîrcă Eugenia, Șeremetieva Valentina, Trocinel Valeriu, salariul de funcție (tarifar) lunar în mărime de cel puțin egal cu cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real pentru perioada 15 septembrie 2017 – 31 decembrie 2020 inclusiv, cu încasarea restanțelor salariale formate ca rezultat al recalculării, ținând cont de perioada de timp lucrată și de sporurile prevăzute de contractul colectiv de muncă.

S-a încasat de la Întreprinderea de Stat "Calea Ferată din Moldova" în beneficiul Comitetului Sindical al Depoului de locomotive principal or. Chișinău suma de 7000 (șapte mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 03 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Comitetul Sindical al Depoului Principal de Locomotive Principal or. Chișinău.

S-a admis cererea de apel depusă de ÎS "Calea Ferată din Moldova", și s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 iunie 2021, și adoptată o nouă hotărâre de respingere a acțiuni.

La 05 septembrie 2022, Comitetul Sindical al Depoului Principal de Locomotive Principal or. Chișinău, prin intermediul avocatului Lvovschi Mihail, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 iunie 2021, cu pronunțarea unei decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2022, s-a admis recursul declarat de Comitetul Sindical al Depoului Principal de Locomotive Principal or. Chișinău, prin intermediul avocatului Lvovschi Mihail.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022 și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 iunie 2021.

La 14 februarie 2023, ÎS "Calea Ferată din Moldova" a declarat cerere de revizuire prin care a solicitat casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2022, cu rejudecarea cauzei.

Cererea de revizuire a fost declarată în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii a indicat că, Curtea Supremă de Justiție a admis examinarea cauzei fără atragerea în proces a persoanei cointeresate, și anume Agenția Proprietății Publice, care este fondatorul întreprinderii, fiind atinse drepturile, interesele și obligațiile Agenției neantrenate în proces.

Agenția Proprietății Publice urma a fi atrasă în proces ținând cont de atribuțiile acesteia prevăzute de art. 6 alin. (1), lit. a), b) și art. 7 alin.(2), lit. c) k), l) din Legea nr.246 din 22.11.2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

Totodată, revizuentul a susținut că în alte litigii similare instanța de recurs a constatat netemeinicia acțiunii.

Î.S. "Calea ferată din Moldova" în funcție de posibilitățile și în conformitate cu prevederile art.135-136 Codul Muncii, art. 11, 12, 14, 20 din Legea salarizării nr.

847-XV din 14.02.2002, Contractul Colectiv de Muncă al Î.S. „Calea ferată din Moldova” aprobat pentru anii 2016-2020, calculează și achită plățile salariale convenite angajaților săi, respectând strict prevederile legale în vigoare fără devieri de la acestea.

La examinarea recursului, recurenței, nu au demonstrat în instanța de fond și de apel vina angajatorului privind reținerea salariului și/sau care ar fi fost sumele neachitate în termen de către angajator.

Revizuentul a susținut că decizia Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2022, este neîntemeiată și ilegală.

Prin referința depusă la 27 martie 2023, Comitetul Sindical al Depoului Principal de Locomotive Principal or. Chișinău, prin intermediul avocatului Lvovschi Mihail a susținut că nu există temei legal de revizuire a deciziei și a pledat pentru respingerea acesteia.

Analizând, argumentele invocate în cererea de revizuire, Completul de judecată consideră cererea de revizuire neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Potrivit art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Redeschiderea procesului în temeiul art. 449 lit. c) Codul de procedură civilă este condiționată de prezentarea probelor ce confirmă că la emiterea hotărârilor, instanțele de judecată s-au expus în privința unor persoane care nu au fost atrase în proces ca participanți, însă au fost lezate în drepturi.

În acest sens, revizuentul urmează să prezinte probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărârea supusă revizuirii, persoanei i-au fost încălcate careva drepturi.

Revizuentul pretinde că Curtea Supremă de Justiție a examinat cauza fără a atrage în proces Agenția Proprietății Publice, care este fondatorul Î.S. „Calea ferată din Moldova”, fiind astfel atinse drepturile, interesele și obligațiile ei.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul invocării temeiului prevăzut de art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, este important ca hotărârea a cărei revizuire se cere să fie emisă în lipsa unei persoane care nu a fost implicată în proces, iar instanța de judecată să constate că persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului litigios.

În speță, motivele invocate de revizuent nu întrunesc cumulativ condiții de admisibilitate a revizuirii impuse de art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, dar și de jurisprudența CEDO, care impune ca desființarea unei hotărâri judecătorești intrate în puterea lucrului judecat să nu poată interveni decât pentru „defecte

fundamentale” ale hotărârii, care au devenit cunoscute instanței numai după terminarea procesului.

Din analiza considerentelor și a deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2022 se observă că soluția a fost pronunțată prin raportare la obiectul juridic dedus judecății, adică recalcularea salariului și încasarea datoriilor restante.

În conformitate cu art. 354 Codul muncii se consideră litigii individuale de muncă divergențele dintre salariat și angajator privind:

- a) încheierea contractului individual de muncă;
- b) executarea, modificarea și suspendarea contractului individual de muncă;
- c) încetarea și nulitatea, parțială sau totală, a contractului individual de muncă;
- d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de către una din părțile contractului individual de muncă;
- e) rezultatele concursului;
- f) anularea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) de angajare în serviciu, emis conform art.65 alin.(1);
- h) alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.

În speță, litigiul vizează relații dintre angajator, Î.S. ”Calea ferată din Moldova” și angajații, care activează în baza contractului individual de muncă, iar în circumstanțele date Agenția Proprietății Publice nu este subiect al raporturilor de muncă.

Deci, prin emiterea deciziei a cărei revizuire se solicită, nu au fost afectate drepturile sau obligațiile Agenției Proprietății Publice.

Or, instanța de recurs, prin decizia emisă, a efectuat tocmai controlul legalității deciziei instanței de apel, recursul putând fi exercitat numai pentru motive de nelegalitate a hotărârii, deoarece părțile au avut la dispoziție o judecată în fond în fața primei instanțe, și apel în care s-au avut în vedere toate circumstanțele de fapt și drept a cauzei.

Completul de judecată reține că, deși revizuentul, invocă prevederile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, de fapt critică modul de interpretare al dispozițiilor legale aplicate de către instanța de recurs, ceea ce nu se poate verifica în calea extraordinară de atac a revizuirii.

Prin urmare, cele specificate în cererea de revizuire nu pot fi calificate altfel, decât o încercare a revizuentului de a crea o vizibilitate falsă privind existența unui temei de drept, la caz, a unui temei de revizuire.

La caz, prevederile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă nu este temei de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2022.

Revizuirea este o cale de atac care urmărește înlăturarea unor erori judiciare și poate fi promovată exclusiv în situațiile în care s-au descoperit fapte sau împrejurări noi și necunoscute de instanță la soluționarea cauzei.

În speță, nu sunt întrunite condițiile de admisibilitate a revizuirii impuse de art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, dar și de jurisprudența CEDO, care impune ca desființarea unei hotărâri judecătorești intrate în puterea lucrului judecat să nu poată interveni decât pentru „defecte fundamentale” ale hotărârii, care au devenit cunoscute instanței numai după terminarea procesului.

Potrivit par. 64 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 01 martie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a punctului 118 al Art. I din Legea nr. 155 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, a conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă.

În Hotărârea nr.16 din 25 iunie 2013, Curtea Constituțională a statuat că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor "ipoteze de mijloc", care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate.

Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze mediane care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

În speță, argumentele din cererea de revizuire se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către instanța de recurs, după pronunțarea altei hotărâri judecătorești și nicidecum nu relevă prin prisma art. 449 Codul de procedură civilă temeiuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Revizuirea fiind o cale extraordinară de atac, dispozițiile legale care o reglementează sunt de strictă interpretare, astfel că exercitarea ei nu poate avea loc decât în cazurile și condițiile prevăzute în mod expres de lege, respectiv art.449 din Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, unul din aspectele fundamentale a supremației legii este principiul securității raporturilor juridice, care instituie, printre altele, în cazul în care instanțele judecătorești au stabilit definitiv o chestiune, hotărârea lor nu ar trebui pusă la îndoială (a se vedea *Brumărescu versus România* [MC], nr. 28342/95, para. 61, CEDO 1999- VII, și *Roșca versus Moldova*, nr. 6267/02, para. 24, 22 martie 2005).

Se impune respectarea principiului *res judicata*. Soluția definitivă a unei instanțe judecătorești nu poate fi repusă în discuție ulterior, procesul soluționat definitiv nu mai poate fi redeschis pentru a se proceda la o nouă examinare a cauzei (CtEDO, *Brumărescu c. României*, 1999, para. 61, *Roșca c. Moldovei*, 2005, para. 24).

Acest principiu instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii într-o obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză.

Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghezat, și simpla eventualitate de existență a două opinii asupra subiectului nu constituie un temei pentru reexaminare.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru

Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere că motivele invocate în cererea de revizuire nu corespund prevederilor art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Î.S. "Calea Ferată din Moldova" urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Î.S. "Calea Ferată din Moldova" împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2022.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecătorii

Aliona Donos

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc